Tämän sivun alkukielistä versiota es on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

englanti

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: en.

Swipe to change

Varallisuuteen kohdistuvat turvaamistoimet oikeudenkäynnin aikana EU-maissa

Espanja

1 Minkälaisia turvaamistoimia on käytettävissä?

Turvaamistoimet perustuvat siviiliprosessioikeuteen (lähinnä siviiliprosessilakiin, Ley de Enjuiciamiento Civil). Muista toimista säädetään kuitenkin erityisissä aineellisen oikeuden säädöksissä.

Siviiliprosessilaissa (727 §) vahvistettuihin toimiin kuuluvat seuraavat:

Omaisuuden hukkaamiskielto (*embargo preventive de bienes*), jonka tarkoitus on taata sellaisten tuomioiden täytäntöönpano, joissa määrätään käteisvarojen tai sellaisten tuottojen, vuokrien ja paljoustavaroiden toimittamisesta, joiden arvo voidaan määrittää käteisenä soveltamalla kiinteitä hintoja.

Tuotantoresurssien oikeudellinen hallinta tai tuomioistuimen määräämä selvittäminen (*intervención o administración de bienes productivos*), kun haetaan tuomiota niiden luovuttamiseksi omistus- tai nautintaoikeuden tai muun sellaisen oikeuden perusteella, johon liittyvän oikeutetun edun mukaista on säilyttää tällaisen omaisuuden tuottokyky tai kasvattaa sitä, tai kun tuottokyvyn takaaminen on olennaisen tärkeää tuomion nopean vaikutuksen kannalta.

Irtaimen esineen takavarikko (*depósito de cosa mueble*), kun kanteella haetaan määräystä luovuttaa vastaajan hallussa oleva omaisuus.

Omaisuuden luettelointi (*formación de inventarios de bienes*) tuomioistuimen määrittämien ehtojen mukaisesti.

Kanteen ennakkomerkintä (*anotación preventive de demanda*), kun kyse on omaisuudesta tai oikeuksista, jotka merkitään julkisiin rekistereihin.

Muut rekisterimerkinnät tapauksissa, joissa rekisterin julkinen luonne saattaa auttaa tyydyttävän tuloksen aikaan saamisessa.

Tuomioistuimen määräys toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä (*orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*), jolla velvoitetaan pidättymään väliaikaisesti tietyn toiminnan harjoittamisesta tai asetetaan väliaikainen kielto keskeyttää tai lopettaa keskeneräinen suoritus.

Tulojen valvonta ja takavarikointi (*intervención y depósito de ingresos*), kun tulot on saatu laittomaksi katsotulla toiminnalla, jonka kieltämistä tai lopettamista kanteessa vaaditaan, tai teollis- ja tekijänoikeuksista korvauksena vaadittavien summien talteenotto tai takavarikointi.

Teosten tai esineiden väliaikainen takavarikointi (*depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*) kun arvioidaan, että niiden valmistamisen yhteydessä on rikottu teollis- ja tekijänoikeussääntöjä, sekä niiden valmistuksessa käytetyn materiaalin takavarikointi.

Riitautettujen liiketoimintapäätösten täytäntöönpanon lykkääminen (*suspención de acuerdos sociales*), kun kantajalla tai kantajilla on vähintään 1–5 prosenttia osakepääomasta, sen mukaan, oliko vastaajana oleva yhtiö laskenut liikkeeseen arvopapereita, jotka riitauttamisen ajankohtana oli otettu kaupankäynnin kohteeksi virallisilla jälkimarkkinoilla.

Näiden lisäksi siviiliprosessilain 727 §:n viimeisessä momentissa säädetään, että tuomari voi hyväksyä myös muita kuin edellä mainittuja toimia (esimerkiksi siviiliprosessilain 762 §:ssä säädettyjä toimia), mikä tarkoittaa, että luettelo ei ole tyhjentävä.

Muut toimet, jotka nimenomaisesti vahvistetaan laissa tiettyjen oikeuksien suojaamiseksi tai jotka katsotaan välttämättömiksi sen oikeussuojavaikutuksen varmistamiseksi, joka oikeudenkäynnissä annettavassa tuomiossa mahdollisesti myönnetään.

Tämän yleisen järjestelmän ulkopuolella on myös muita väliaikaiseen turvaamiseen liittyviä säädöksiä, joista voidaan mainita seuraavat:

Henkilöiden oikeustoimikelpoisuutta koskevat menettelyt: Siviiliprosessilain 762 §:ssä säädetään, että tuomioistuin voi virallisesti hyväksyä toimia, jotka harkitaan tarpeellisiksi sellaisen henkilön tai tämän omaisuuden suojelemiseksi, jonka se ei oleta olevan oikeustoimikelpoinen.

Menettelyt, jotka koskevat **vanhemmuuden, isyyden tai äitiyden vahvistamista**: Siviiliprosessilain 768 §:ssä säädetään vanhemman asemassa olevan henkilön määräysvallan alaisena olevaa henkilöä ja omaisuutta koskevista suojelutoimista ja väliaikaisen elatusavun myöntämisestä hakijalle, kiireellisissä tapauksissa myös ilman edeltävää kuulemista.

Vainajan jäämistön suojaaminen: Turvaamistoimia voidaan määrätä muun muassa kuolinpesän varallisuuden ja vainajan asiakirjojen suojaamista, jäämistön hallintaa tai vainajan sukulaisten selvittämistä varten (siviiliprosessilain 790–796 §).

Muista erityisistä turvaamistoimista on säännöksiä muun muassa seuraavissa säädöksissä:

teollis- ja tekijänoikeuslaki (hyväksytty 12.4.1996 annetulla asetuksella 1/1996), 138 ja 141 § (laittomasta toiminnasta saatujen tulojen takavarikointi ja menetetyksi tuomitseminen; jäljentämis-, jakelu- ja viestintätoiminnan keskeyttäminen; tuotteiden, laitteiden, tietovälineiden yms. takavarikointi tai vientikielto)

tavaramerkkilaki (Ley de Marcas, laki 17/2001, annettu 7. joulukuuta 2001), 61 § (hakemuksen tekeminen ennaltaehkäisevästi tavaramerkkirekisteriin)

patenttilaki (Ley de Patentes, laki 24/2015, annettu 24. heinäkuuta 2015), 11 § (patentin myöntämismenettelyn keskeyttäminen), 117 §, 127 § ja sitä seuraavat pykälät (hakijan oikeuksia mahdollisesti loukkaavien toimien lopettaminen, patentinhaltijan oikeuksia loukkaaviksi väitettyjen tavaroiden takavarikointi ja säilyttäminen, vahinkovakuus ja siitä johtuvat rekisterimerkinnät)

konkurssilaki (Ley Concursal, laki 22/2003, annettu 9. heinäkuuta 2003), 48 b § – yrityksen johtajien omaisuuden takavarikointi; 17 § – mm. omaisuuden luovutuskielto.

merilaki (Ley de Navegación Marítima, laki 14/2014, annettu 24. heinäkuuta 2014), 43 §, 470 § ja sitä seuraavat pykälät (alustakavarikko)

Laki yhteisomistuskiinteistöistä (Ley de Propiedad Horizontal, laki 49/1960, annettu 21. heinäkuuta 1960), 7 § (kielletyn toiminnan lopettaminen) ja 18 § (yhtiökokouksen hyväksymien sopimusten keskeyttäminen).

2 Millä edellytyksillä turvaamistoimia voidaan määrätä?

2.1 Menettely

Toimista määrää tuomari tai tuomioistuin, joka on toimivaltainen käsittelemään pääasiaa kyseisessä tuomiopiirissä ja joka tutkii sen, tai jos prosessia ei ole pantu vireille, jolle asian tutkiminen kuuluisi.

Turvaamistoimia voidaan hakea ennen kanteen vireillepanoa, kunhan niiden myöntäminen ei ole mahdotonta niiden luonteen vuoksi (kuten kanteen ennakkomerkinnän tapauksessa) eikä laissa edellytetä, että niitä on haettava samanaikaisesti vireillepanon kanssa (kuten silloin, kun kyseessä on kielletyn toiminnan lopettaminen tai yhtiökokouksen päätösten lykkääminen yhteisomistuskiinteistöä koskevassa riita-asiassa). Näiden toimien poikkeuksellisen luonteen vuoksi niiden on oltava sekä välttämättömiä että kiireellisiä (tavallisesti niitä haetaan kanteessa). Toimet voidaan hyväksyä vastapuolta kuulematta,

mutta tämä voi vastustaa toimia niiden määräämisen jälkeen. Toimet raukeavat, jos vastaavaa kannetta ei nosteta 20 päivän määräajassa niiden vahvistamisesta.
Kuten edellä olevasta käy ilmi, turvaamistoimia haetaan useimmiten samanaikaisesti kanteen nostamisen kanssa. Tällöin tuomari tai tuomioistuin määrää erillisestä käsittelystä, joka hoidetaan pääasian rinnalla ja jossa voidaan ehdottaa ja esittää näyttöä sen osoittamiseksi, että väliaikaisen suojelun myöntämisedellytykset täyttyvät. Yleensä osapuolet kutsutaan ennen turvaamistoimien vahvistamista oikeuden eteen esittämään väitteensä ja näytön turvaamistoimien hyväksymisen tai hylkäämisen puolesta. Turvaamistoimen hakijalta voidaan tarvittaessa vaatia vakuus siltä varalta, että hakemus hylätään. Tästä huolimatta turvaamistoimen hakija voi pyytää, että hakemus hyväksytään vastapuolta kuulematta. Tällöin on kyettävä osoittamaan, että pyyntöön on kiireellisiä syitä tai että kuuleminen voi vaarantaa toimen menestymisen, jos on esimerkiksi vaara, että velallinen kätkee tai hukkaa omaisuuttaan. Tässä tapauksessa vahinkoa kärsivä osapuoli voi vastustaa jo hyväksyttyä turvaamistointa.
Turvaamistoimia voidaan hakea myös kanteen nostamisen jälkeen tai muutoksenhaun aikana, mutta tällaisen hakemuksen tueksi on esitettävä tosiseikkoja tai olosuhteita, jotka osoittavat sen ajoituksen oikeaksi.
Kun menettely edellyttää asianajajan ja yleisen syyttäjän osallistumista, heidän on oltava läsnä, kun turvaamistoimia haetaan. Mikäli kiireellisiä toimia haetaan ennen kanteen nostamista, oikeudenkäyntiavustajan tai edustajan nimeäminen ei ole välttämätöntä (siviiliprosessilain 23 ja 31 §).

2.2 Tärkeimmät edellytykset

Jotta tuomioistuin voi määrätä jonkin edellä luetelluista toimista, seuraavien edellytysten on täytyttävä:
Ajan kulumisesta johtuva riski eli *periculum in mora* (kiireellisyysedellytys): Tässä on kyse riskistä, että hakija kärsii vahinkoa menettelyjen viivästymisen vuoksi. Viivästyminen saattaa estää menettelyn päätteeksi annetussa tuomiossa tai päätöksessä määrätyn asian täytäntöönpanon. Hakijan on uskottava, että jos haettuja toimia ei määrätä, menettelyn ollessa vireillä saattaisi syntyä tilanteita, jotka haittaisivat myönteisessä tuomiossa mahdollisesti määrättävän suojelun vaikutusta tai estäisivät sen. Toimea ei pidä kuitenkaan myöntää, jos hakija on sietänyt riskin aiheuttamaa tilannetta jo pitkään, ellei hakija esitä riittäviä perusteita sille, ettei hän ole hakenut välitointa aikaisemmin.
Oikeutetun edun olettama (*fumus boni juris*): Hakijan on esitettävä perustelut, joiden nojalla tuomioistuin voi alustavasti päättää, onko hakemukselle riittävät oikeudelliset perusteet. Tällöin hakijan on toimitettava tiedot, perustelut ja asiakirjatodisteet, joiden pohjalta tuomioistuin voi antaa välipäätöksen kanneperusteen hyväksymisestä (siviiliprosessilain 728 §:n 2 momentti) ottamatta kuitenkaan kantaa itse pääasian ratkaisuun (Espanjassa turvaamistoimista määrää sama tuomioistuin, joka käsittelee myöhemmin pääasian). Asiakirjatodisteiden lisäksi voidaan toimittaa myös muunlaisia todisteita (todistajien, asiantuntijoiden ja asianosaisten lausunnot).
Vakuus: Ellei nimenomaisesti toisin päätetä, hakijan on asetettava vakuus, joka riittää korvaamaan nopeasti ja tehokkaasti turvaamistoimen määräämisestä vastaajan omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvat vahingot. Tuomioistuimen on määritettävä vakuuden määrä seuraavien seikkojen perusteella: a) vaatimuksen luonne ja sisältö, b) arvio toimen soveltamisen perusteista ja c) perusteet vakuuden soveltuvuudelle tai riittävyydelle suhteessa toimesta mahdollisesti aiheutuviin vahinkoihin.
Oikeasuhteisuus: Tästä vaatimuksesta ei säädetä erikseen siviiliprosessilaissa, mutta se voidaan katsoa täydentäväksi vaatimukseksi, koska tuomioistuin hyväksyy ainoastaan sellaisia turvaamistoimia, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä, jotta voidaan saavuttaa päämääränä oleva prosessin turvaaminen. Vaatimus perustuu oikeusvaltioperiaatteeseen ja siihen, että yksilön vapauteen puututaan mahdollisimman vähän. Koko oikeusjärjestys perustuslaista lähtien rakentuu näille periaatteille.
Täydentävyys: Turvaamistoimet noudattavat sen päämenettelyn luonnetta, johon ne liittyvät.
Muutettavuus: Turvaamistoimia voidaan muuttaa vetoamalla toteen näytettyihin tosiseikkoihin tai olosuhteisiin, joita ei olisi voitu ottaa huomioon niiden määräämisajankohtana tai niiden vastustamisen määräajan kuluessa.

3 Turvaamistoimien tarkoitus ja luonne

Turvaamistoimen vahvistamisella pyritään kattamaan se mahdollisuus, että vastaaja velvoitetaan nykyisen tai vastaisen oikeudenkäyntiprosessin kuluessa joko pidättymään tietyistä omaisuuteensa kohdistuvista toimista tai toteuttamaan tällaisia toimia. Näin pyritään välttämään se, että vastaaja toteuttaa toimia välttääkseen omaisuuserien tai oikeuksien kirjaamisen varallisuuteensa tai aiheuttaakseen niille vahinkoa tai mahdollistaakseen vahingon aiheutumisen tai siirtääkseen tietyt omaisuuserät oikeuden ulottuvilta luomalla maksukyvyttömyystilanteita, joilla estetään mahdollisen tuomion tehokas täytäntöönpano.
Espanjan lainsäädännön mukaisesti ainoastaan tuomioistuimilla on toimivalta määrätä turvaamistoimia. Niitä eivät voi määrätä välimiehet tai sovittelijat.
Turvaamistoimien lukumäärää ei ole rajattu. Ne ovat määräyksen luonteisia (ne voidaan määrätä vain asianosaisen hakemuksesta) ja varallisuusoikeudellisia toimia, koska ne kohdistuvat vastaajan omaisuuteen ja oikeuksiin. Niiden tarkoituksena on varmistaa mahdollisen myönteisen tuomion täytäntöönpanokelpoisuus, ja ne ovat apuna annettaessa tuomiota pääasiassa.
Turvaamistoimia voidaan vahvistaa sekä aineellisen että aineettoman omaisuuden suhteen. Ne eivät ole luonteeltaan pelkästään varallisuusoikeudellisia, vaan niillä voidaan varotoimenpiteenä rajoittaa myös henkilökohtaisia oikeuksia.
Turvaamistoimilla voidaan antaa määräyksiä ja kieltoja, joiden sisältönä voi olla tekeminen tai tekemättä jättäminen.

3.1 Minkä tyyppinen varallisuus voi olla turvaamistoimien kohteena?

Turvaamistoimia voidaan kohdistaa konkreettiseen varallisuuteen, jonka on ennen kaikkea oltava rahassa mitattavaa, kuten vuokratuotot ja esineistä saatavat tulot.
Tälle varallisuudelle voidaan hakea takavarikkoa, jolloin syntyy yleisestä velvoitteesta johtuva saamisoikeus, jonka yhteydessä kyseisiä esineitä ei yksilöidä vaan ne korvataan tietyllä rahassa arvioidulla määrällä yksinkertaisten laskutoimitusten avulla.
Irtain omaisuus jätetään vakuudeksi tuomarin sopivaksi katsomalle omaisuudenhoitajan hallintaan.
Myös rahasummien takavarikointi, talteenotto ja menetetyksi tuomitseminen on mahdollista. Tällöin on erotettava laittomasta toiminnasta saadut tulot, jotka voidaan takavarikoida ja tuomita menetetyksi, laillisista tuloista, kuten teollis- ja tekijänoikeustuloista.
Toinen hyväksyttävien toimenpiteiden ryhmä muodostuu toimista, joista tuomioistuin voi määrätä kanteeseen sisältyvästä vaatimuksesta, kun ei ole kyse tietystä varallisuudesta.
Tällainen mahdollisuus on tuloa tuottavan omaisuuden asettaminen oikeudelliseen hallintaan tai selvitettäväksi, kun haetaan tuomiota omaisuuden luovuttamiseksi omistajan, nautintaoikeuden haltijan tai muun sellaisen henkilön ominaisuudessa, jolla on siihen oikeutettu intressi.
Samoin voidaan hakea omaisuuden luettelointia tuomioistuimen määrittämien ehtojen mukaisesti.
Kanteen ennakkomerkintä on sallittua, kun se kohdistuu julkisiin rekistereihin kirjattaviin esineisiin tai oikeuksiin. Myös muut rekisterimerkinnät ovat sallittuja, kun rekisterin julkisuudesta on hyötyä tuloksen kannalta.
Tuomioistuin voi myös antaa väliaikaisen kieltomääräyksen, jolla lopetetaan tai keskeytetään tietyn toiminnan tai suorituksen loppuun saattaminen tai palvelun tarjoaminen.
Turvaamistoimia voidaan myös kohdistaa yksinoikeuden piiriin kuuluviin materiaaleihin ja esineisiin (käytännössä on kyse oikeuden määräämästä teollis- ja tekijänoikeuksien tuottamiseen käytettyjen esineiden takavarikosta).
Myös kaupallisten yritysten liiketoimintapäätösten toteuttaminen voidaan keskeyttää.

Espanjan lainsäädännössä on vielä mahdollisuus vahvistaa eräitä yksilöimättömiä toimenpiteitä oikeuksien suojaamiseksi, jos niitä pidetään välttämättöminä oikeussuojavaikutuksen varmistamiseksi. Niiden kohteeksi kelpaavia asioita ei täsmennetä: ne voivat olla millaisia tahansa, kunhan ne ovat välttämättömiä.

3.2 Mikä on näiden toimien vaikutus?

Rahassa arvioitavien esineiden, käteisvarojen, vuokrien ja tuotteiden hukkaamiskieltoon asettamisella pyritään varmistamaan, että varoja on jäljellä mahdollisesti tuomittavan maksusuorituksen varmistamiseksi, ennen kaikkea tapauksissa, joissa tuomiota ei noudateta vapaaehtoisesti.
Irtaimen esineen takavarikko voidaan myöntää vain silloin, kun haetaan tuomiota vastaajan hallussa olevan esineen luovuttamiseksi.
Oikeuden määräämällä varojen hallinnalla tai selvittämisellä pyritään turvaamaan erityisesti tuloa tuottava varallisuus ja estää hoitamattoman varallisuuden tuottokyvyn aleneminen tai häviäminen.
Tuloa tuottavan omaisuuden hallinnassa on kyse oikeuden määräysvallan vahvistamisesta. Vastaajalta ei tällöin kuitenkaan riistetä oikeutta hoitaa varoja, toisin kuin selvittämisessä, jossa vastaajan hallinta korvataan oikeudellisella hallinnalla.
Omaisuuden luettelointia koskeva hakemus voidaan hyväksyä prosessilajista ja hakemuksesta riippumatta. Ainoana edellytyksenä on se, että luettelo tarvitaan myönteisen ratkaisun saamisen varmistamiseksi. Tuomarin on määrättävä selkeästi luetteloon merkittävät seikat ja muoto, jossa se laaditaan.
Kanteen ennakkomerkinnän vaikutukset ulottuvat sen menettelyn oikeuspiiriin, jonka yhteydessä turvaamistoimista määrätään. Menettelyn tarkoituksena on katkaista rekistereiden julkisuudesta johtuva suoja ja tähän perustuva luottamus omaisuuden tai oikeuden haltijaan. Kolmas osapuoli ei voi väittää olevansa tietämätön kyseistä esinettä koskevan merkinnän vaikutuksesta. Ennakkomerkintä voidaan myöntää kaiken tyyppisissä menettelyissä, ja sillä voidaan saada suojaa missä tahansa julkisessa rekisterissä, kuten kiinteistö- tai kaupparekisterissä.
Vastaajan toiminnan väliaikaisen keskeyttämisen sääntelystä säädetään erityissäädöksissä. Sen hyväksymiseksi on täytettävä näissä säädöksissä asetetut edellytykset. Sen vaikutukset ulottuvat vastaajan tarjoaman palvelun väliaikaiseen lopettamiseen. Sillä määrätään pidättäytymään tietyn toiminnan harjoittamisesta tietyn ajan tai kielletään lopettamasta taikka keskeyttämästä keskeneräistä suoritusta.
Rahamäärien takavarikoiminen ja menetetyksi tuomitseminen: Tämä on selkeä varotoimenpide, jossa on kyse hukkaamiskiellosta sisällöltään numeerisen vaateen täyttämisen varmistamiseksi. Tämä toimi mahdollistaa laittomasta toiminnasta saatujen tulojen takavarikoinnin ja menetetyksi tuomitsemisen. Sekä takavarikoinnista että menetetyksi tuomitsemisesta on määrättävä samanaikaisesti. Niistä ei voida määrätä erikseen. Jos tarkoituksena on vain toisen toteuttaminen, on turvauduttava edellä kuvailtuihin yleisiin toimiin. Tällainen toimi voidaan määrätä myös teollis- ja tekijänoikeuksista – tekijöiden oikeuksista saada taloudellinen korvaus työstään – vaaditun korvauksen takavarikointia tai menetetyksi tuomitsemista varten. Korvaus on suhteellinen osuus tulosta, joka saadaan teollis- ja tekijänoikeuslaissa mainituista erilaisista julkisista esityksistä.
Yksinoikeuden piiriin kuuluvien materiaalien tai esineiden talteenotto: Tämä on turvaamistoimi, joka kuuluu niiden yksinomaisten käyttöoikeuksien suojaamisen piiriin, jonka teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat erityislait antavat omistajille. Kyseessä on oikeudellinen takavarikko, jonka kohteena olevat tuotantovälineet tai materiaalit yksilöidään.
Liiketoimintapäätösten täytäntöönpanon lykkäämistä voidaan soveltaa yrityksiin yhtiömuodosta riippumatta. Jos yritys on laskenut liikkeeseen osakkeita, jotka on turvaamistointa vaadittaessa hyväksytty noteerattaviksi julkisilla jälkimarkkinoilla, lykkäys on pantava täytäntöön, jos sitä hakevat osakkaat, joilla on vähintään yksi prosentti osakepääomasta. Muussa tapauksessa vaaditaan, että hakijoilla on hallinnassaan viisi prosenttia yrityksen pääomasta.

3.3 Mikä on turvaamistoimien voimassaoloaika?

Turvaamistoimen määräämistä edeltää yleensä vastaajan kuuleminen. Jos hakija sitä pyytää ja näyttää toteen kiireellisiä syitä, tuomari voi myöntää toimet enemmittä käsittelyittä. Tällöin hänen on ilmoitettava viiden päivän kuluessa perustellut sille, että vastaajaa ei ole kuultu. Turvaamistoimia voidaan muuttaa niiden määräämisen jälkeen, jos voidaan esittää väitteitä ja näyttöä seikoista ja olosuhteista, joita ei olisi voitu ottaa huomioon turvaamistoimien määräämisajankohtana tai niiden vastustamisen määräaikana.
Jos hakijan vaatimus hylätään, tuomarin on välittömästi määrättävä, että toimenpide peruutetaan, ellei tapauksen olosuhteet huomioon ottaen muuta pyydetä. Tämä edellyttää kuitenkin vakuussumman korottamista.
Jos vaatimus hyväksytään osittain, tuomari päättää vastapuolta kuultuaan, peruutetaanko toimi vai pidetäänkö se voimassa.
Jos hakemus päätetään hylätä ja tuomiosta tulee sitova, toimenpiteet peruutetaan viran puolesta ja niiden kohteeksi joutunut voi vaatia korvausta aiheutuneista vahingoista. Samoin menetellään, kun kantaja luopuu vaateestaan tai jättää oikeudenkäynnin sikseen.
Toinen mahdollisuus muuttaa turvaamistoimia on ennen kanteen nostamista haettu toimenpide, joka on vahvistettu vastaajaa kuulematta. Tässä tapauksessa toimenpide peruutetaan välittömästi, ellei hakija täytä laissa säädetyssä 20 päivän määräajassa vaatimusta kanteen nostamisesta, ja samanaikaisesti vastaajalle korvataan vahingot, jotka johtuvat hakemuksen aiheuttaneista prosessikuluista.
Toimenpidettä ei myöskään pidetä voimassa, jos asian käsittely keskeytetään hakijasta johtuvasta syystä yli kuuden kuukauden ajaksi.
Jos määrätään tuomion väliaikaisesta täytäntöönpanosta, myönnetyt täytäntöönpanoon liittyvät turvaamistoimet on peruutettava ja korvattava täytäntöönpanotoimilla siten, että ensin turvaamistarkoituksessa hyväksyttyjen toimien luonne muuttuu.
Vastaaja voi pyytää tuomioistuimelta turvaamistoimen korvaamista riittävällä vakuudella tuomion oikean täyttämisen takaamiseksi. Toimenpiteen vahvistanut tuomari on toimivaltainen hyväksymään pyynnön ja määräämään vakuuden, joka voidaan asettaa käteissummana tai takauksena.

4 Voiko turvaamistointa koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Prosessisäännöissä annetaan mahdollisuus hakea muutosta ylemmältä oikeusasteelta.
Ylempään oikeusasteeseen voidaan valittaa oikeuden päätöksestä, jolla turvaamistoimi on vahvistettu, mutta valittamisella ei ole lykkäävää vaikutusta.
Samoin voidaan valittaa päätöksestä, jolla turvaamistointa koskeva hakemus hylätään.
Tämän muutoksenhakumahdollisuuden ohella hakijan on kuitenkin kaikissa tapauksissa uudistettava hakemuksensa, jos alkuperäisen hakemuksen ajankohtana vallinneet olosuhteet muuttuvat.
Turvaamistoimenpiteet vahvistavaan oikeuden päätökseen, joka on hyväksytty vastaajaa kuulematta, ei voida hakea muutosta, vaan menettelyä on vastustettava turvaamistoimen vahvistaneen tuomarin johtamassa käsittelyssä. Vastaaja voi hakea muutosta valittamalla vastustamiseen annetusta hylkäävästä tuomiosta ilman lykkäävää vaikutusta. Sama muutoksenhakuoikeus pätee turvaamistoimien suhteen tapauksessa, jossa vastustus on katsottu kaikilta osin tai osittain perustelluksi.
Sen sijaan vakuuden hyväksymiseen tai hylkäämiseen ei voida hakea muutosta.
Muutoksenhaun laatimista ja perustelemista säännellään yleisillä säännöillä (458 §). Jos valittajia on useita, kullekin asetetaan yksilöllinen määräaika.
Kuten aiemmin mainittiin, muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta turvaamistoimien hyväksymiskäsittelyssä. Tuomari jatkaa sellaisten toimenpiteiden harkitsemista, jotka hän katsoo tarpeellisiksi turvaamistoimen hyväksymistä varten.
Muutoksenhakuasteessa turvaamistoimien hylkäämistä koskevia päätöksiä käsitellään ensisijaisina, ja käsittelystä, äänestyksestä ja tuomion antamispäivästä on ilmoitettava mahdollisimman pian.

TURVAAMISTOIMISTA AIHEUTUVAT KULUT

Kuluihin sovelletaan yleisesti sääntöä, jonka mukaan osapuoli, jonka vaatimus (turvaamistoimen hyväksyminen tai hylkääminen) mainitaan tuomiossa, korvaa voittaneelle osapuolelle aiheutuneet kulut. Siviiliprosessilain 736 §:ssä kulujen hoitaminen määrätään hakijalle (periaate, jonka mukaan hävinnyt

osapuoli maksaa). Vastaavaa säännöstä (jossa kulut määrättäisiin vastaajalle) ei kuitenkaan ole sen varalle, että toimenpiteet vahvistetaan. Tällaisiin tilanteisiin voidaan soveltaa erilaisia oikeusopillisia näkemyksiä ja oikeuskäytäntöjä.

Päivitetty viimeksi: 30/03/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.